

Åtgärdsprogrammet - Ett verktyg i kommunernas vattenarbete?

Malin Pettersson, Vattenmyndigheten
Kommunal åtgärdsplanering, ACC, 27 maj 2014

- Vad är vattendirektivet?
- Vad är vattenmyndigheterna och vad gör vi?
- Åtgärdsprogram 2015-2021
- Vad behöver Sveriges kommuner göra?
- Vad är redan genomfört?
- Samråd 1 nov-1 maj

Rent vatten börjar bli en bristvara
2000 kom EU:s medlemsstater överens om:

Ramdirektivet för vatten

*Vatten är ingen vara vilken som helst
utan ett arv
som måste skyddas, försvaras
och behandlas som ett sådant.*

Ramdirektivet för vatten
Europaparlamentets och Rådets direktiv 2000/60/EG
Punkt 1

Ramdirektivet har två huvudfokus:

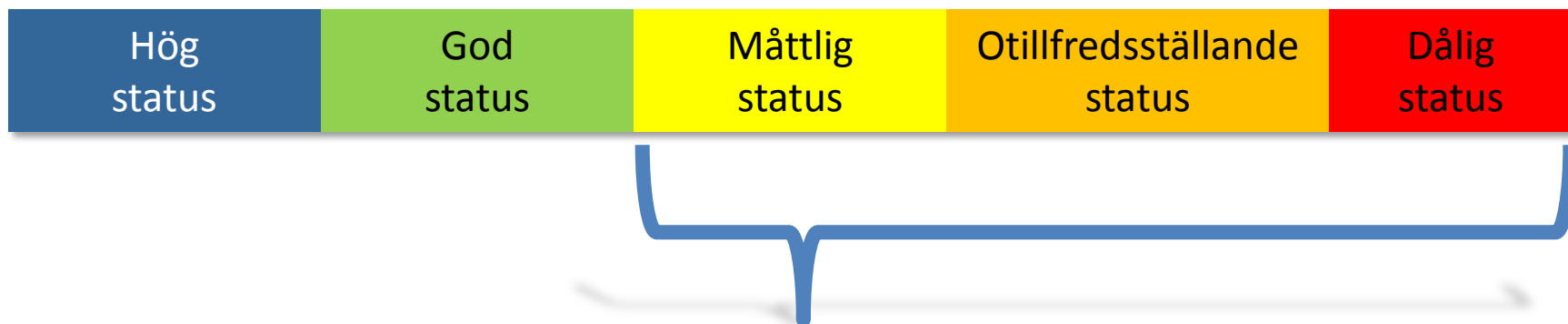
Värna ett naturligt växt- och
djurliv i våra vatten

Säkerställa tillgången på rent
vatten för
dricksvattenproduktion

Målet är att alla Europas vatten ska uppnå
god **ekologisk**, **kemisk** och **kvantitativ** status

Uppgiften för Sverige är att hitta vatten som behöver åtgärdas
– och se till att de blir åtgärdade

Skydd av natur

Klimatförändringar

Hotade/främmande
arter i vatten

Samhällsplanering

Miljööver-
vakning

Vattenanknutna
kulturmiljöer

Dricksvatten-
frågor

Areella
näringar

Avfallsfrågor

Dagvattenfrågor

Tillsyn av miljöfarlig
verksamhet

Översvämningsfrågor

Vatten-
verksamhet

Fiske

Avloppshantering

Hur har Sverige valt att ta sig an
ramdirektivet för vatten?

Fem vattendistrikt

utifrån avrinningsområdets gränser

med varsitt kansli och delegation

som tar fram underlag resp fattar beslut

Samtliga länsstyrelser är involverade

Vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660)

Havs- och Vattenmyndigheten och SGU tar fram föreskrifter,
vägledningar och handböcker

Vattenmyndigheternas beslutsdokument

Miljökvalitets- normer (MKN)

- Anger vilken kvalitet vattnen ska ha och vid vilken tidpunkt normen ska vara uppnådd.
- Myndigheter och kommuner ansvarar för att normerna följs

Åtgärds- program (ÅP)

- Beskriver vad som behöver göras för att miljökvalitetsnormen ska uppnås (där statusen är sämre än god).
- Riktat sig till myndigheter och kommuner

Förvaltnings- plan (FP)

- Beskriver och sammanfattar vattenförvaltningsarbetets olika delar

... som rapporteras till EU dec 2015

Vattenmyndigheternas Åtgärdsprogram

Ett av redskapen för att nå god status

Hur når vi längre 2015-2021?

Miljöbalken

5 kap. Miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsförvaltning

Föreskrifter om miljökvalitet

- 1 § Regeringen får för vissa geografiska områden eller för hela landet meddela föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt, om det behövs för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön (miljökvalitetsnormer).

Regeringen får överlåta till en myndighet att meddela miljökvalitetsnormer som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. = vattenmyndigheten

- 3 § Myndigheter och kommuner ska ansvara för att miljökvalitetsnormer följs. Lag (2010:882).

Åtgärdsprogram

- 4 § Om det behövs för att följa en miljökvalitetsnorm, ska regeringen eller den eller de myndigheter eller kommuner som regeringen bestämmer **upprätta** ett förslag till åtgärdsprogram. = vattenmyndigheten

- 5 § Ett åtgärdsprogram som avses i 4 § skall **fastställas** av regeringen eller den myndighet eller kommun som regeringen bestämmer. Om det behövs får regeringen bestämma att ett åtgärdsprogram skall fastställas av flera myndigheter eller kommuner. = vattendelegationen

- 8 § Myndigheter och kommuner skall inom sina ansvarsområden vidta de åtgärder som behövs enligt ett åtgärdsprogram som fastställts enligt 5 §. Lag (2003:890).

Havs
och Vatten
myndigheten

SMHI

KAMMARKOLLEGIET

SGU
Sveriges geologiska undersökning

LIVSMEDELSVERKET

MSB

BERGSSTATEN

KEMI
Kemikalieinspektionen

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram
riktar sig till
myndigheter och kommuner

Jordbruks
verket

Jordbruks
verket

NATUR
VÅRDS
VERKET

SCB

SKOGSSTYRELSEN

KUSTBEVAKNINGEN

LANTMÄTERIET

LANTMÄTERIET

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Sveriges
Kommuner
och Landsting

TRAFIKVERKET

Boverket

SKOGSSTYRELSEN

SKOGSSTYRELSEN

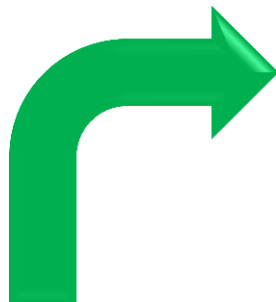
Vilka typer av åtgärder förväntar sig EU?

- Reduktion av förorening från punktkällor
- Reduktion av förorening från diffusa källor
- Hydromorfologi
- Vattenkvantitet
- Prissättning av vatten
- Andra åtgärder
 - rådgivning till jordbruk
 - skydd av dricksvatten
 - forskning och kunskapshöjande insatser
 - utfasning av prioämnen
 - förbättrad rening från industri och jordbruk utöver IPPC
 - ännu fler – juridiska, administrativa och ekonomiska styrmedel, vattenhushållande åtgärder, utsläppskontroll, vattenuttagskontroll, utbildningsprojekt m.m

EU ser allvarligt på att Sverige inte har skyddat alla dricksvattentäkter.

Vattenmyndigheten

Verksamhetsutövare

Myndighet

Vattenförekomst

God status!

Beslutsprocess för nya åtgärdsprogrammet (ÅP 2015-2021)

- Dialog med de statliga myndigheterna och SKL om utformningen av nya ÅP, i samband med återrapporteringsmötena 2013.
- Flera möten ungefär av den här typen genomförs, **just nu**.
- Delegationerna har våra förslag till åtgärdsprogram, **just nu**.
- Samråd 1 nov (2014) – 1 maj (2015)
- Beslut dec 2015

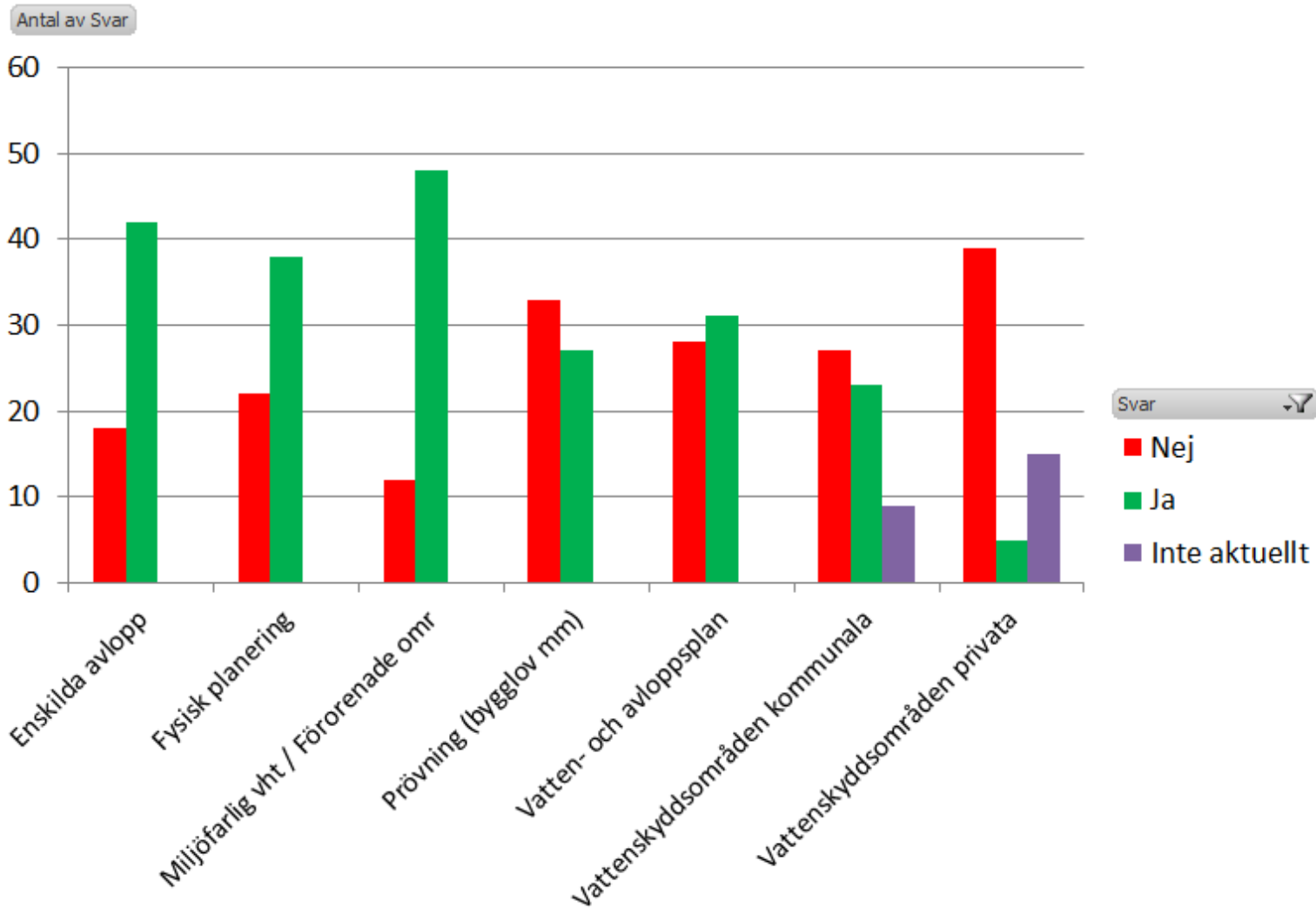
Åtgärder riktade till kommunerna

Där vattenförekomster inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå miljökvalitetsnormerna (MKN) för vatten, pga följande verksamheter, behöver kommunerna:

- I sitt arbete med miljöfarliga verksamheter och förorenade områden följa MKN och kräva åtgärder
- Förhindra bräddning på avloppsreningsverk och –ledningsnät, stora som små
- Ställa krav på hög skyddsnivå på enskilda avlopp
- Identifiera och åtgärda vandringshinder (vattenlevande djur) i det kommunala vägnätet
- Utveckla sin fysiska planering och prövning enligt PBL så att MKN följs
- Ta fram/utveckla vatten- och avloppsplaner
- Inrätta vattenskyddsområden för dricksvattentäkter, stora som små
- Kommuner som omfattas av regionala vattenförsörjningsplaner behöver arbeta in dessa i ÖP

Vad är redan genomfört?

Samråd 1 nov (2014)-1 maj (2015)

Åtgärdsprogram med tillhörande mkb

Miljökvalitetsnormer

Förvaltningsplan

Lokala avrinningsområdesvisa åtgärdsunderlag

Tillsammans värnar vi våra vatten!

Malin Pettersson
Telefon: 010-224 93 32
Malin.Pettersson@lansstyrelsen.se

www.vattenmyndigheterna.se

